

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 70
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 23 november 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Ontwikkelingssamenwerking Zuid-Afrika - Aangekondigde onteigening van blanke boeren

Op 6 maart 2018 stelde ik de minister-president een vraag om uitleg in de commissie naar aanleiding van mijn bezorgdheid over de aangekondigde onteigeningen van blanke boeren in Zuid-Afrika. Op 27 februari had het Zuid-Afrikaanse parlement immers een motie aangenomen om land van blanke boeren in beslag te nemen zonder hen daarvoor te moeten vergoeden. De minister-president liet toen weten dat er gelukkig nog geen concreet voorstel tot grondwetswijziging ter stemming voorlag en schetste de procedure met betrekking tot de grondwetswijziging die deze onteigening mogelijk zou moeten maken.

De minister-president antwoordde ook: "Dit belet ons niet de situatie op te volgen. We moeten op dit vlak behoedzaam zijn. We zullen dit nauwgezet opvolgen. Er zijn twee mogelijke initiatieven. Ik zal contact opnemen met minister Reynders, die ook al heeft verklaard dat hij deze evolutie nauwgezet zal opvolgen. Ik zal de Zuid-Afrikaanse autoriteiten vragen de internationale verplichtingen na te leven. Ik vind dat Vlaanderen zich op dit punt mag positioneren. Wellicht kunnen we op een krachtiger manier gezamenlijk stelling innemen. Het recht op eigendom is opgenomen in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en in regionale mensenrechtenverdragen, waaronder het Afrikaans Handvest van de Rechten van de Mens en de Volkeren. We moeten dit goed opvolgen en we moeten ons inzake initiatieven proberen te aligneren met de federale overheid."

De minister-president weigerde echter uitspraken te doen over een eventuele stopzetting van de ontwikkelingshulp aan Zuid-Afrika, dat een van de belangrijkste ontvangers is van deze hulp.

1. Wat is de huidige stand van zaken in het dossier van de door het Zuid-Afrikaanse ANC-regime aangekondigde onteigeningen?
2. Op welke manier heeft de minister-president de kwestie van de geplande onteigeningen 'nauwgezet opgevolgd'? Welke initiatieven heeft hij in dit verband genomen sinds mijn vraag in de commissie van maart?
3. Wanneer heeft de minister-president contact opgenomen met federaal minister van Buitenlandse Zaken Reynders en waartoe heeft hij zich geëngageerd?

4. Welke contacten zijn er sindsdien desgevallend nog geweest met minister Reynders of andere bevoegde instanties? Op welke manier werden Vlaamse initiatieven gealigneerd met de federale overheid?
5. Op welke wijze en wanneer heeft de minister-president de Zuid-Afrikaanse regering gevraagd de internationale verplichtingen na te leven? Wat was de eventuele reactie van de Zuid-Afrikaanse regering, welke contacten waren er sindsdien nog en wat was daarvan het resultaat?
6. Op welke wijze werd de Vlaamse ontwikkelingshulp aan Zuid-Afrika gekoppeld aan deze problematiek?
7. Welke andere initiatieven zal de minister-president desgevallend nog nemen in dit verband?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 70 van 23 november 2018

van **CHRIS JANSSENS**

1. Op donderdag 15 november 2018 heeft de Commissie Grondwetsherziening van het Zuid-Afrikaanse parlement een aanbeveling geformuleerd. De aanbeveling stelt dat Sectie 25 van de Grondwet zou moeten worden gewijzigd zodat landonteigening zonder compensatie mogelijk wordt.

In de eerste week van december hebben beide kamers van het Zuid-Afrikaanse parlement, de National Assembly en de National Council of Provinces, de aanbeveling van de Commissie aangenomen.

Op 6 december nam de National Assembly een resolutie van regeringspartij ANC aan, waarin wordt opgeroepen om een ad hoc-commissie in te stellen die een wetsvoorstel tot wijziging van Sectie 25 van de Grondwet moet voorstellen. Die ad hoc commissie krijgt tot 31 maart 2019 om een voorstel te formuleren. Het is momenteel onduidelijk of een eventuele wijziging van Sectie 25 vóór het verstrijken van de regeerperiode (mei 2019) politiek haalbaar is.

2. De Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in Pretoria volgt op mijn vraag de evoluties in dit dossier op de voet op.
- 3-4. Ik heb wat betreft deze recente ontwikkelingen geen contact gelegd met minister Reynders. Wel is het zo dat de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in Pretoria nauw samenwerkt met de federale diplomatie, bijvoorbeeld bij het vergaren van correcte informatie over deze ontwikkelingen.
5. Ik verwijs naar mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 64 van 20 november 2018.
6. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in Zuid-Afrika richt zich niet op het beheer van landeigendomsrechten. De wijziging van Sectie 25 van de Zuid-Afrikaanse Grondwet is vooralsnog geen feit en heeft momenteel geen invloed op de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika, die zich richt op de uitvoering van de landenstrategienota 2017-2021.
7. Mijn diensten blijven de verdere ontwikkelingen nauwgezet opvolgen en zullen mij hierover inlichten.